

gyon fontos szeletét képezi. Az államtitkár úr azt mondta, hogy ezt a kérdést ők is legalább olyan fontosnak tartják, de mivel már sok olyan nyilatkozatot hallottam, aminek nem sok foganatja lett, a válaszómban jeleztem, hogy ha kell, akkor hétről hétre napirenden tartjuk ezt a kérdést, amíg nem látjuk, hogy megnyugtatóan rendeződik. Nem szabad hagyni, hogy sérüljön ez az érték, emiatt szeretnék napi kapcsolatot kialakítani a zenekarral és az énekkarral.

■ Mit gondol, maga mögé tud állítani másokat is ebben a törekvésében?

Ez pártok fölötti elkötelezettségünk. Pontosan tudom, hogy amit a zenei együttesek kérnek, az nem kivételes elbánás, csak az, ami nélkül az énekkar és a zenekar nem az, ami. Ha elveszünk egy kiló lisztből nyolcvan dekát, akkor abból már nem kenyér lesz, hanem zsömlé, az pedig egy egész más természetű dolog. Nem lehet megengedni, hogy idáig jusson a dolog, és ebben a kérdésben a parlament bármelyik oldalá-

val partnerek leszünk, megfelelő módon fogjuk kezelni, hogy egy meglévő értéket ne lehessen így tönkretenni. Szokolai Sándor idevágó mondata jut erről eszembe: „Az építés hosszú küzdelem, a rombolás pillanatok ijesztő terméke.” Negyven-ötven-hatvan év, mire felépül egy ilyen patinás együttes, és órák alatt le lehet rombolni egy sor meggondolatlan döntéssel. Ennek az ügynek ha kell, akkor hetente szószólója leszek.

Bilkei Éva

2008. április 28-án, 68 éves korában elhunyt

DITRICH TIBOR klarinétművész

számos nemzetközi verseny helyezettje, a Magyar Fúvósötös tagja, 40 évig a Magyar Rádió Szimfonikus Zenekarának első klarinétosa, aki a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetemen 25 éves tanári pályafutása alatt klarinétos nemzedékek sorát nevelte fel.

Kollár Imre lett a MÁV Szimfonikusok művészeti vezetője

„Óvatosan kell változtatni, egy zenekar bonyolult gépezet”

Április elején született döntés arról, hogy ki legyen a MÁV Szimfonikusok művészeti vezetője a következő esztendőben: Kollár Imre 2008. szeptember 1-jétől látja el ezt a feladatot. A karmester addig is igyekszik alaposan megismerni a zenekar belső működését. Az új művészeti vezető az együttes egyik legfőbb erősségének a tradíciót tartja. S úgy véli, nem kell sokat változtatni a zenekar profilján, csak jobban kell eladniuk mindazt, amijük van.

■ Nem teszi túl könnyűvé ezt a feladatot, hogy ahogy szinte egyetlen bazai együttesnek sem, így a MÁV Zenekarnak sem túl rózsás az anyagi helyzete...

A kultúra felett az utóbbi esztendőben már folytonosan ott lebeg Damoklész kardja, s nemcsak a MÁV Szimfonikusok helyzete bizonytalan. Sőt, a mostani állapotot inkább biztónak találom, hiszen az együttesrel a MÁV három évre szóló szerződést kötött, így ebben az időszakban biztosan támogatja az együttest. Ez az összeg emellett évről-évre valamennyivel nő, s ez a mostani helyzetben, amikor mindenki másnak csökken a támogatása, nagyon pozitív dolog. Úgy vélem, nincs több félnivalónk, mint bárki másnak. Szerencsém van, hogy ilyen periódusban látok neki a munkának, hiszen így legalább három évre látni lehet a jövőt.

■ Ezek szerint három esztendőre szól a megbízatása?

Általában három évre szokott, de én most két esztendőre szólót kaptam. Ennek az az oka, hogy Lendvai György igazgató úrnak is

ennyi időre szól a meghosszabbított mandátuma, s tényleg az a legszerencsésebb, ha egyszerre választanak igazgatót és művészeti vezetőt. Egyébként a meghívásos pályázati kiírásban, szerepelt ez is, s én már a pályázatomban is jeleztem, két évet nem tartok elegendő időnek ahhoz, hogy egy

együttes életében igazán látványos változást idézzen elő az ember. De a kuratóriumi meghallgatáson elhangzott az is, hogy azért nem két évben, hanem hosszú távban gondolkodnak...

■ *S hogy érzi, mivel nyert az ön pályázata?*

Furcsán alakult a helyzet, hiszen erre a pályázatra hármunkat, Vajda Gergelyt, Kesselyák Gergelyt és engem hívtak meg. Mind a hárman vezényeltük is az évad során a zenekart. A döntés előtt azonban két hónappal Kesselyák Gergely visszavonta a pályázatát, majd a személyes meghallgatás előtt egy nappal Vajda Gergely is ezt tette. A személyes beszélgetésen ezért az volt a kérdés, hogy alkalmasnak tartanak-e engem erre a feladatra, s a kuratórium igennel válaszolt.

■ *Milyen elképzeléseket tartalmazott a pályamunkája?*

A legfontosabbnak azt tartom a dolgozatomból, hogy megőrizve a hagyományokat, próbáljuk meg jobban eladni azt, amink van. Hiszen ma olyan világban élünk, ahol a raktárost is logisztikai menedzsernek nevezik. Tegyük ugyanazt, mint eddig, nem kell feltétlenül sokat változtatnunk rajta, csak varázsoljuk csillogóbbá. A zenekar fő erősségének érzem, hogy olyan stabil közönsége van, amely nagyon szereti a tradíciót. Aki modern darabokat akar hallani, az más együttes előadásaira vált bérletet. Azt gondolom, a zenekarnak továbbra is a megszokott koncertprogramjaival kell a publikum elé lépnie, csak mindezt másképpen kell tálni a külvilág és a fenntartó felé.

■ *Azonban ez is pénzkérdés...*

Ezzel csak részben értek egyet. Mindenesetre a következő hetekben, hónapokban igyekszem minél alaposabban megismerni a zenekar működését, hiszen vendégkarmestertként erre az embernek nincs lehetősége. S aztán a kinevezésemet követően nyakamba veszem a várost, s zenei életünk minél több prominens személyiségével szeretnék beszélni.

■ *Ezek szerint nemcsak dirigensként lép a pódiumra, s dönt a repertoárról, szólístákról, hanem lobbizik is az együttes érdekében?*

Én úgy vélem az az időszak, amikor egy karmester jött, vezényelt, majd elégedetten hazament, napjainkra már lejárt... Azok az együttesek működnek sikeresen, ahol a karmesterek is szervesen részt vesznek a zenekar menedzselésben, akárcsak az igazgatók.

Hiszen a művészi hírnevet használni lehet. Szívesen fogadják a mecénások a hozzájuk bekopogtató művészt. De természetesen ezt csakis az igazgatóval összefogva, együtt lehet megtenni.

■ *Debrecenben is lobbizott, járt támogatók után?*

Szívesen foglalkoztam volna ezzel is, de az egy más világ... Azért azzal is tisztában kell lenni, hogy ma Magyarországon két kiemelkedő zenei együttes van, s utána széles réteg következik, amelynek zenekarai között külföldről nézve nincs nagy különbség. Nem jó nekünk, ha ebben a helyzetben egymással versenyzünk, össze kellene fognunk inkább.

■ *S milyen változtatásokat szeretne a művészi munkában?*

Amit ilyenkor minden művészeti vezető elmond: minőségi javulást, több műhelymunkát... Szerencsére azért a debreceni együttes élén töltött esztendő elegendő vezetői tapasztalatot adnak. A cívis városban megtanultam azt is, hogy óvatosnak kell lenni a változtatásokkal, mert egy zenekar bonyolult gépezet. Nagyon alaposan meg kell ismerni, és csak utána lehet eldönteni, hogy hogyan tovább. Hiszen annak hogy egy szólam nem a megfelelő módon szól, rengeteg oka lehet. Elképzelhető az is, hogy rosszak a hangszerek. S el kell mondjam, az eddigi vezető karmester, Gál Tamás munkáját is nagyra értékelem.

■ *Az új vezetők kinevezése mostanában létszámleépítéssel is szokott járni...*

Nem hiszem, hogy a MÁV Zenekarnál ilyen lépéseket kellene tennem. Először tájékozodom, s egyébként is úgy gondolom, egy próbajátéknak is nagyon sokfajta módja van.

■ *Hoz magával munkatársakat?*

Nem, egyelőre nincs senki, akit hozni szeretnék. Az együttesnél pedig már ott van Takács-Nagy Gábor, aki számos koncertet vezényel, s akit nagyszerű szakembernek tartok. A jövő évadot is szinte készen kapom, hiszen a terembérlések miatt mindent le kellett előre egyeztetni, így tulajdonképpen csak a saját koncertjeim műsorát tudtam összeállítani. Az első igazi szezonom a MÁV Szimfonikusok élén a 2009/2010-es évad lesz.

■ *Bár azt mondta, nincs szükség nagy változtatásokra, csak csillogóbb tállásra, gondolom, a repertoáron alakít valamelyest.*

Nagyon-nagy standard műsorrenddel rendelkezik az együttes. Ezek azok a darabok, amelyeket a közönség bármikor meghallgat. Ha ismeretlen művekkel akarom színesíteni a palettát, akkor ügyesen kell beleszönöm ezeket a kompozíciókat a programba, az ismeretlent az ismerttel célszerű vegyíteni. Nem szeretnék radikális változtatásokat ezen a területen sem. Hiszen ennek az együttesnek megvan a helye és a közönsége is. Nem szabad lebecsülni azt, aki Mozartot és Beethovent szereti. Szerencsére Lendvai György igazgató úrral, akivel már többször egyeztetünk, hasonlóan gondolkodunk.

■ *Hogyan fogadta a zenekart?*

A megválasztásom óta nem találkoztam még a muzsikusokkal, majd szeptemberben. Addig azonban már számos dolgot szeretnék tisztán látni. A jövőre nézve az is nagy kérdés, hogy hol játszunk majd, ha bezár a Zeneakadémia. De arra, hogy ezt kitaláljuk, még van egy évünk. Akárcsak arra, hogy a jelentősen megváltozott körülményekhez, köztük a nehezebb anyagi helyzethez hogyan alkalmazkodjunk. Valahogy a zsigereinkbe ivódott, hogy a törvénytől várjuk a probléma megoldását. Ehelyett fel kell fedeznünk új finanszírozási forrásokat, új utakat kell találnunk a közönséghez, s magunknak kell felépíteni egy komplett rendszert. S ez nemcsak arról szól, hogy hogyan szerzünk pénzt, és hogyan fogjuk közvetíteni az értékeinket... Kérdés az is, hogy a nagy tömegeből kíséreljünk-e meg új embereket megnyerni a műfajunknak, vagy próbáljunk meg az egyébként is a komolyzene iránt érdeklődő, szűkebb rétegre koncentrálni. Azt kell mondjam, a közönség soraiban már kezdem látni azokat, akik eddig még nem jártak koncertekre, de most érdeklődnek a klasszikus muzsika iránt. Mindez nem csupán a komolyzenére jellemző. Remélem, a minél nagyobbra fűjt lufi egyszer csak kidurran, s az emberek már kezdenek rádöbbenni, elégük van a bulvárból. Talán már elérünk a hullám aljára, és most elindulunk felfelé...

■ *Ebben is szerepet kaphat a közönségnevelés.*

Nagyon jól bejártatott ifjúsági sorozataink vannak, s ezekből még többet szeretnék a jövőben. Meg kell próbálni minél több gyerekhez eljutni. Egy felnőtt, egy mai 40-50 éves nem mondhatja azt, hogy életében nem találkozott komolyzenével. Esélyt kell adni arra, hogy a kicsik érdeklődését felkeltse a muzsika.

R. Zs.